

LBRIS

We know
books

BIBLIOTECA MEDICALĂ A FAMILIEI

**SĂ ȘTII
SĂ TE ÎNGRIJEȘTI**

enciclopedia rao

CUPRINS

Prefață	5	Examenul clinic	45
<i>Medicina astăzi</i>		Examenele	47
Introducere	9	Imagistica medicală	
Medicul generalist	13	Radiografiile	49
Specialitățile medicale		Celelalte tehnici	51
Diagnostic și tratament	15	Endoscopia	53
Examine și chirurgie	17	Biopsia	55
Profesiunile paramedicale		Examenele biologice	
Îngrijirile	19	Analizele sanguine	57
Reeducarea, aparatura		Celelalte examene	59
și examenele	21	Aparatul digestiv	61
Kineziterapia și termalismul	23	Aparatul genital feminin	
Profesiunile legate de psihologie	25	Examenul ginecologic	63
Chirurgia	27	Examenele sânului	65
Grefe și transplanturi	29	Aparatul urinar	67
Protezele	31	Gura și dinții	69
Endoscopia chirurgicală	33	Creierul	71
Chirurgia plastică	35	Circulația și inima	
Chirurgie și transfuzie sanguină	37	Electrocardiograma	73
Anestezia	39	Înregistrarea Holter	74
Reanimarea		Proba de efort	75
Definiție și modalități	41	Scintigrafia cardiacă	76
Indicații	43	Radiografiile inimii	77
		Coronarografia	78
		Ecocardiografia	79
		Examenul Doppler	80

Nasul și gâtul: fibroscoopiile	81
Urechile: testarea auzului	83
Oasele și articulațiile	85
Plămânii și căile respiratorii	
Radiografia pulmonară	87
Celelalte tipuri de examene	88
Fibroscoopia bronhică	89
Prostata	91
Ochii și vederea	
Examenul ochiului	93
Examenul vederii	95

Metodele medicinei alternative

Introducere	97
Homeopatia	
Definiție	99
Consultația homeopatică	101
Remediul homeopatic	103
14 remedii de urgență	105
Afecțiunile respiratorii	
Dureri de gât și tuse	107
Rinita și gripa	109
Bolile pielii	
Afecțiunile curente	111
Infecții și alergii	113
Traumatismele	115
Tulburările digestive	117
Tulburările nervoase	119
Afecțiunile sugarului	121
Afecțiunile copilului	123
Sarcina și nașterea	125
Problemele feminine	127
Menopauza	129
Vacanțe și homeopatie	131

Acupunctura	
Generalități	133
Conceptele fondatoare	135
Tehnicile	137
Pentru ce fel de afecțiuni?	139
Fitoterapia	
Generalități	141
Preparate fitoterapice	143
Mezoterapia	145

Primul ajutor

Introducere	147
În așteptarea medicului	149
Starea de rău	
și pierderea conștienței	151
Respirația gură la gură	
și masajul cardiac	153
Corpurile străine în organism	155
Hemoragiile	157
Fracturi, entorse, luxații	159
Cum se face un bandaj	161
Arsurile	163
Otrăvirile	165
Mușcăturile și înțepăturile	
de animale	167
Evitarea accidentelor casnice	169
Medicamentele	
Definiție	171
Cum să iei medicamentele	173
Efectele secundare	175
Trusa de farmacie	177
Antibioticele	179
Glosarul medicamentelor	181
Indice	188

SĂ ȘTII SĂ TE ÎNGRIJEȘTI

Să știi să te îngrijești înseamnă înainte de toate să te adresezi în cunoștință de cauză medicului, să înțelegi bine ce îți indică și să îi urmezi corect prescripțiile.

Pentru aceasta, este important să cunoști cât mai multe despre domeniul de intervenție al fiecărui medic, fie că e vorba de generalist, de specialist sau de chirurg.

La sfârșitul unei consultații e posibil ca medicul (generalist sau specialist) să-ți prescrie examene complementare pentru a stabili sau a confirma diagnosticul și pentru a putea preciza un tratament. Este bine să înțelegi la ce folosesc aceste examene și să știi cum decurg pentru a nu te mai teme de ele.

Această înțelegere a devenit și mai necesară o dată cu extraordinara dezvoltare a tehnicilor utilizate.

Pe lângă recoltările de sânge sau de urină, ce ne permit evaluarea funcționării principalelor organe sau detectarea unor anomalii biologice care indică o boală, examenele medicale au cunoscut, în ultimele două decenii, progrese considerabile.

Astfel, datorită unui foarte mare număr de tehnici performante, medicii au astăzi posibilitatea de a explora cu mare finețe organele noastre, oricât de profunde ar fi ele, obținând o imagine aproape anatomică a anomaliilor lor.

Examenul radiologic clasic este în prezent înlocuit de diverse tehnici de imagistică medicală (noua denumire a radiologiei), care, după caz, utilizează razele X (tomografie), câmpul magnetic (imagistică prin rezonanță magnetică), ultrasunetele (ecografie, Doppler) sau radioizotopii (scintigrafie).

Un alt mod de investigare, care s-a dezvoltat și răspândit considerabil, este endoscopia, prin care se explorează direct interiorul corpului uman.

Această tehnică constă în introducerea unui tub suplu într-un organ cavitărilor (gol pe dinăuntru) (esofag, stomac, intestin gros, vezică, trahee, bronhii) sau într-o cavitate (abdomen, torace) pentru a vizualiza o leziune și, dacă este necesar, pentru prelevarea unui fragment (biopsie). Pe lângă scopul său diagnostic, endoscopia permite efectuarea unor intervenții de tip chirurgical, fără a mai fi nevoie de o tăietură (incizie) a pielii. Aceste metode de explorare au adus beneficii tuturor specialităților medicale, în special cardiologiei (boli ale inimii și vaselor, hipertensiune arterială...), prin examene ca ecografia, examenul Doppler sau studiul tulburărilor ritmului cardiac.

Să știi să te îngrijești înseamnă, de asemenea, să te gândești în permanență la sănătate și să ai un mod igienic de viață, să știi să faci deosebirea între simptomele discrete, trecătoare, care nu necesită neapărat un consult medical, și cele al căror caracter este neobișnuit, intens sau durabil.

În orice caz, nu trebuie niciodată să iei cu prea mare ușurință medicamente, urmând sfaturile anturajului (vecini, rude, prieteni) sau căutând explicații ale simptomelor prin comparare cu situații anterioare. Trebuie, din contră, să eviți automeдикаția, căci greșelile pot avea consecințe dureroase. Cunoașterea efectelor și a riscurilor medicamentelor de către bolnav e cu siguranță un lucru bun, dar ea nu este suficientă pentru stabilirea unui tratament adecvat.

În același spirit trebuie înțeleasă recurgerea la medicina alternativă. Homeopatia, acupunctura, fitoterapia sau mezoterapia oferă mijloace terapeutice diferite de cele ale medicinei clasice și ele pot indiscutabil să aducă răspunsuri eficace în anumite suferințe. Este, în același timp, absolut necesar ca aceste practici să fie recomandate de medici calificați. Și aici automeдикаția se va practica însă cu extremă prudență pentru a nu întârzia sau masca, prin tratarea doar a simptomelor, diagnosticul exact al unei boli.

Să știi să te îngrijești înseamnă, în sfârșit, a cunoaște, chiar dacă doar elementar, primele manevre pentru a salva o persoană în pericol. Fiecare dintre noi poate, într-un caz de urgență, să fie nevoit să intervină în așteptarea ajutoarelor medicale (numerele Salvării trebuie cunoscute).

Intervenția pentru primul ajutor reprezintă o atitudine de responsabilitate civică.

Învățarea primelor manevre ar trebui să înceapă în școala primară, să continue și să se dezvolte ori de câte ori este posibil.

MEDICINA ASTĂZI

Să știi să te îngrijești este o necesitate în același timp individuală și colectivă. Individuală deoarece fiecare este responsabil de corpul său: a veghea asupra sănătății înseamnă, înainte de orice, a respecta nevoile organismului printr-o bună igienă a modului de viață, evitând ceea ce este nociv (tutun, alcool), ascultând semnalele de alarmă sau simptomele (febră, durere...) pe care corpul ni le transmite. Este o necesitate colectivă când se luptă împotriva epidemiilor, când se încearcă prevenirea bolilor (SIDA, de exemplu), sau protejarea indivizilor împotriva anumitor primejdii (cum ar fi accidentele rutiere).

Dotăți cu o pregătire științifică solidă, medicii și colaboratorii lor – infirmierele, kineziterapeuții, logopezii – sunt actorii sănătății. În prima linie se află medicul generalist (sau medicul de familie). El, în general, cunoaște bine bolnavul (antecedentele sale patologice, modul său de viață...) și rolul lui este multiplu: tratează bolile curente (virozele, amigdalitele...), supraveghează tratamentele pe care le recomandă sau care sunt stabilite de confrății săi specialiști, încearcă să prevină

maladiile (prin vaccinare și prin sfaturile date), prescrie, atunci când consideră necesar, examene pentru a determina sau a face cât mai precis diagnosticul și știe să detecteze tulburările care necesită consultații mai specializate.

Datorită progreselor științei, numărul disciplinelor medicale (specialități și competențe) crește neîncetat. Celor bine cunoscute – cardiologie, neurologie sau chirurgie – li s-au adăugat genetica, diabetologia sau oncologia. În orice caz, medicul generalist este cel mai bine informat pentru a dirija pacienții spre unul sau altul dintre specialiști.

Medicii se înconjoară de profesioniști, cum ar fi personalul paramedical – infirmiere, kineziterapeuți, logopezi, asistenți de radiologie, specialiști în proteze ortopedice... – care urmează prescripțiile lor, fie că e vorba de examene, fie de îngrijiri.

Pe lângă medicii care se ocupă în principal de corp (somatieni), alți practicieni se consacră psihologiei umane și diverselor tulburări psihice (de la depresie la maladiile mentale) care afectează personalitatea.

În fața unei maladii, pot fi alese două tipuri de terapie: calea medicală, care constă în prescrierea de medicamente sau, mai larg, de îngrijiri externe, și calea chirurgicală, care permite să se acționeze direct în corp, pe organul bolnav.

Terapia medicală se îmbogățește mereu datorită descoperirii de numeroase medicamente.

Chirurgia a beneficiat, de asemenea, de progresele anesteziei și ale reanimării, care permit operarea mai sigură a pacienților fragili, pentru care chirurgia era înainte contraindicată, efectuarea unor intervenții de finețea grefelor de organe și rezolvarea unor probleme înainte insolubile. Instrumentele din ce în ce mai sofisticate permit și intervențiile endoscopice (cu ajutorul unui tub dotat cu un sistem optic). Toate aceste mijloace terapeutice s-au perfecționat și datorită unei mai bune cunoașteri și a unei mai bune precizii a diagnosticului.

Medicul dispune de numeroase modalități de examinare pentru a stabili diagnosticul. El efectuează înainte de orice așa-numitul diagnostic clinic, fază esențială a demersului medical. Medicul ascultă, privește, auscultă și își palpează pacientul. După ce a obținut un anumit număr de informații, poate avea nevoie și de examene complementare (radiografie, recoltări de sânge, tomografie computerizată, electrocardiogramă...) pentru a-și confirma diagnosticul. Examenelor permit diagnosticarea bolii, prescrierea unui tratament adecvat și verificarea eficacității acestuia. Totuși, acestea răspund doar la o întrebare precisă și nu aduc informații despre starea generală a sănătății unei persoane. Tot talentul medicului se exprimă în

alegerea judicioasă a examenului(elor) necesar(e). Repetarea unor examene reprezintă o importantă sursă de cheltuieli; în plus, aceasta este deseori inutilă și uneori periculoasă.

Să știi să te îngrijești înseamnă să cunoști dotările medicinei moderne, dar și să accepți știința profesioniștilor, să știi să întreții un dialog bazat pe încredere cu medicul tău pentru a ajunge la o utilizare optimă a mijloacelor de care dispune. Este, de asemenea, important să ne reamintim că medicina nu face miracole. Chiar dacă poate ușura durerile, dacă poate vindeca sau ameliora maladii altădată incurabile, uneori este dezarmată și nu poate împiedica nici uzura corpului, nici moartea. Ea nu poate înlocui responsabilitatea individuală, care constă, pentru fiecare dintre noi, în a avea grijă de propria noastră sănătate.

MEDICUL GENERALIST

Misiunea medicului generalist este esențială și exercitarea sa presupune intervenții variate: diagnostic, îngrijiri, formularea rețetelor, sfaturi, orientări, dar și profilaxie, fără a uita menținerea în limite rezonabile a cheltuielilor de sănătate.

B. Seitz - Photo researchers - Cosmos

Medic generalist examinând faringele unei fetițe

Medicul pune întrebări pacientei pentru a cunoaște simptomele; apoi face examenul clinic și prescrie un tratament dacă este necesar.

Medicul generalist, denumit și medic de familie, practică o medicină „de proximitate” și joacă rolul de intermediar esențial între pacienți și toate profesiunile legate de sănătate.

ROLUL SĂU

Medicul generalist își cunoaște bine pacienții atât din punct de vedere strict medical (antecedente personale și familiale) cât și personal

(viața privată și profesională); deseori el urmărește mai multe generații din aceeași familie. Această cunoaștere globală a pacientului este foarte importantă; ea îi dă medicului posibilitatea să cunoască bolnavul și ca individ, ceea ce îi permite să-și adapteze tratamentele, să le explice și să le poată urmări chiar de la început. Acest tip de relație umană și proximitatea fac din generalist un

ALEGEREA MEDICULUI

Primul criteriu al alegerii este calitatea profesională a medicului, respectiv capacitatea sa de a formula un diagnostic precis, de a prescrie un tratament adecvat sau de a orienta pacientul spre specialistul bun: cereți sfatul anturajului dumneavoastră și vecinilor din cartier.

Proximitatea geografică sau faptul că medicul face vizite la domiciliu sunt factori importanți dacă nu dispuneți de mijloace de transport sau dacă dumneavoastră – sau un membru al familiei – vă deplasați dificil. Nu schimbați prea des medicul, căci cunoașterea aprofundată a pacientului (a antecedentelor sale medicale, a modului său de viață) este importantă.

interlocutor privilegiat; simultan, se dezvoltă sectoare extrem de specializate ale medicinei care nu iau în considerare decât o patologie precisă și nu individul în integralitatea sa.

Pe măsura exercitării profesiei, medicul generalist a știut să-și constituie o rețea de specialiști cărora le cunoaște calitățile și metoda de lucru. Se află de aceea în cea mai bună poziție pentru a solicita avizul unui confrate specializat. Cu o trimitere care explică cererea terapeutică, pacientul se poate duce la specialist. În fine, generalistul